

Er det noen konflikt mellom regler og prosedyrer, og godt sjømannskap?

Ottar J. Aare 7. juni 2010

Hurtigbåtenes Rederiforbund

- Interesse- og tarifforganisasjon
- 80 medlemmer , 120 båter
- Regelverksarbeid, rammevilkår
- Kursvirksomhet
- HRF- Informerer....

Hurtigbåten 50 år 15. juni 2010

Regelverk

- Internasjonalt – først og fremst IMO, men også EU
- Nasjonalt regelverk, mest aktuelt i nasjonal fart
- Klassekrav
- Rederiinterne regler
- Regler utarbeidet av charterer eller client

Styrt av internasjonale regler

- SOLAS
Safety of Life at Sea
- STCW
Safety of Training,
Certification and
Watchkeeping
- ISM
International Safety
Management
- HSC
High Speed Craft code

Sjøveisreglene

- **(a) Intet i disse reglene skal frita** noe fartøy, rederiet, skipsføreren eller andre som har sitt arbeid om bord for følgene av en hvilken som helst forsømmelse fra å følge disse reglene eller i det hele tatt å iaktta slike forsiktighetsregler som **alminnelig sjømannsskikk** eller tilfelleets særegne omstendigheter måtte tilsi.

Nasjonale krav

- Skipssikkerhetsloven
- Forskrifter- som regel relatert til internasjonalt regelverk
- Domsavsigelser

Seacat

- Kollisjon med land i trangt farvann, nedsatt sikt, mørke
- Kapteinens kollegaer bekreftet at de alle seilte på samme måte, og hadde gjort det i 20 år
- Sjøfartsdirektoratet bekreftet at de visste hvordan seilassen foregikk
- Kapteinen frikjent

Sleipner

- Det kan, etter rettens mening, ikke sies å være i samsvar med **normen for godt sjømannskap** å føre en hurtigbåt i mørket med ca 15 graders gearing uten fast kurs, og navigere en slik båt i stor hastighet på en slik måte at den, selv om en er i hvit sektor, kan risikere å passere et usynlig havskjær i en avstand av 200 meter. ...
- Kapteinen dømt...

Utfordringer med regelverk

- Dekker stort spekter av fartøy
- Rom for tolkninger
- Forskjellige kontrollregimer
- Varierende kompetanse hos myndigheter og andre som skal fortolke og kontrollere

Sjømannskap

- Hva er godt sjømannskap ?
- Hva er dårlig sjømannskap?
- Regelverk, en sammensatt problemstilling
- Prosedyrer, løsningen på alle sikkerhetsmessige problemstillinger?

Hva er godt sjømannskap?

- Ingen klar definisjon
- Knyttet til regelverk og jus
- Gjerne oppfattet som synonymt med sikkerhet
- Men også med handlekraft
- Gjenspeiler motsetningene mellom kommersielt press og sikkerhet

Sjømannskap, et begrep i forandring

Faculty of forehandedness

- [The Navy's Watch Officer's Guide](#): while a good officer is technically competent, vigilant and has good judgment the superior officer has the faculty of forehandedness
- Merriam Webster: [forehanded](#) means mindful of the future, prudent

”Den som ikke lytter til erfaringen sin, har levd forgjeves”

Godt Sjømannskap =
**bevisst "hva hvis -
tenking"**

(Blant annet)

Hekkevakuering - det er farlig det

- Vanlig plassering av redningsflåter i mange år
- Vurdert av Sjøfartsdirektoratet 2008 som en farlig plassering
- Tolket seg til støtte for dette i HSC koden og fikk medhold fra to av fem forespurte land
- Næringen ikke tatt med på råd

Næringen (sjøfolkene) sin mening

- Akterskipet minst utsatt for skader
- Evakuering ikke aktuelt dersom propell går
- Passasjerene vil trekke ut dersom brann/røyk
- Akterdekket best egnet
- Flat akterende beste plass for flåten
- Laveste om bordstigningshøyde

Sjømannskap og HMS

- Ankeret ikke movet
- Øvelse uten test av reelle problemstillinger
- Øvelser bare under gode værforhold. Normale skipsbevegelser farlig?

Oppsummering

- Det forekommer motsetninger mellom godt sjømannskap og regler og prosedyrer
- Frem til nå har sjøfolk deltatt i regelverkprosessene
- Det er en tendens til at regler i større grad blir laget og tolket av miljøer som er fjernere fra praktisk sjømannskap